

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

професора, доктора наук з державного управління

Парубчака Івана Орестовича

про дисертаційне дослідження **Камінської Валентини Валентинівни**
«Механізми формування та реалізації державної політики у сфері
фізичної культури і спорту в Україні»,

представленої на здобуття ступеня доктора філософії
за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування»
галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування»

Актуальність теми виконаної роботи та зв'язок із відповідними планами галузей науки.

Вирішення проблем формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в Україні у частині вдосконалення її механізмів передбачають усвідомлену відповідальність у професійній діяльності публічних службовців, що особливо є актуальним у період посилення євроінтеграційних процесів та абсолютно протилежних за спрямуванням, багатовекторних впливів російського агресора в умовах війни.

Віддаючи належне дослідженням теоретичних і прикладних аспектів проблеми, В.В. Камінська наголошує на недостатньому рівні розроблення теоретико-методологічних та практичних положень у частині формування та реалізації державної політики у згаданій сфері.

Актуальність цієї проблеми посилюється у процесі реалізації законів України «Про фізичну культуру і спорт» (1994 р.), «Про вищу освіту» (2014 р.), «Про державну службу» (2015 р.), Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Стратегії розвитку фізичної культури і спорту на період до 2028 р.» (2020 р.) та ін. за умов внутрішньої суспільно-політичної та економічної кризи, трансформаційних процесів та водночас зовнішніх ризиків глобалізації, пандемії світового масштабу, загроз стабільності підтримки України ззовні. Така ситуація потребує формування та реалізації політики у будь якій сфері з урахуванням основних положень воєнної парадигми згідно з якими завданням публічних інституцій є своєчасна нейтралізація згубного впливу негативних чинників, оцінювання ризиків на всіх рівнях управління, що уможливить подолання кризових явищ та рецесії держави загалом.

У той же час, одним із головних проблемних питань в умовах воєнного стану є не лише недостатня увага до вивчення механізмів формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в Україні, але й до чинників та умов, що спричинили її розбалансованість та інших, які впливають на удосконалення їх функціонування, на що звернула увагу у своєму дослідженні дисертантка.

У цьому контексті актуальність проведеного наукового дослідження зумовлена тим, що діяльність реформаторів доцільно спрямовувати на подолання суперечностей, недоліків, обґрунтування перспективних

напрямів удосконалення теорії та практики функціонування механізмів формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в Україні.

Підтвердженням фундаментальності та актуальності роботи є її зв'язок із загальнодержавними та регіональними програмами розвитку фізичної культури та спорту в Україні, а також із науковою темою кафедри публічного управління та адміністрування Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського «Теоретико-методологічні та практичні аспекти публічного управління суспільними процесами в Україні» (номер державної реєстрації 0122U000282).

Основні положення та рекомендації щодо вдосконалення механізмів формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури та спорту з урахуванням досвіду зарубіжних держав впроваджено в освітній процес та практику Відділу освіти, молоді, спорту, культури та туризму Піщанської селищної ради (Довідка № 363 від 28.09.2023 р.), Комітету по фізичній культурі та спорту Вінницької міської ради; Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського № 06/18 від 26.09.2023 р.; Громадської організації спортивного спрямування «Вінницька обласна федерація лижного спорту».

Новизна представлених теоретичних та практичних результатів досліджень, проведених здобувачем.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Теоретичною основою проведеного дослідження стали фундаментальні положення теорії публічного управління та адміністрування, наукові розвідки вітчизняних і зарубіжних науковців щодо проблем формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури та спорту, механізмів її вдосконалення, вивченні зарубіжного досвіду.

У роботі досягнуто конкретної мети дослідження, яка полягає у визначенні та теоретичному обґрунтуванні положень щодо вдосконалення механізмів формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в Україні на основі дослідження їх теоретичної складової та процесу її інституціоналізації з урахуванням зарубіжного досвіду. Відповідно до мети дисертанткою визначено основні вихідні положення: (об'єкт, предмет, завдання дослідження, теоретико-методологічну основу, наукову новизну та практичне значення одержаних результатів), які є логічними, взаємопов'язаними, виваженими та обґрунтованими.

Проведений аналіз змісту та основних положень дисертаційної роботи В.В. Камінської дає підстави стверджувати, що науковий та понятійний апарат дослідження визначено відповідно до вимог такого рівня робіт і є достатнім для вирішення логічно сформульованих дисертанткою завдань дослідження, а саме: теоретичних, методологічних та прикладних. Наукові результати, одержані в дисертаційному

дослідженні, висновки (до окремих розділів та загальні) достовірні та мають відповідне підґрунтя. Сформульовані автором наукові положення, висновки та рекомендації логічні та послідовно викладені.

Найбільш суттєві наукові результати, що містяться в дисертації.

Обґрунтованою та логічно завершеною є структура дисертації, зміст якої презентовано в анотаціях українською та англійською мовами, вступі, трьох розділах із підрозділами, списку використаних джерел, додатках. Загальний обсяг дисертаційного дослідження становить 203 сторінки, з яких 175 сторінок – основний текст.

Стиль викладу матеріалів дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність її сприйняття, що відповідає сучасним вимогам до дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Позитивної оцінки заслуговує зміст кожного розділу дисертаційної роботи, що чітко підпорядковані меті та завданням дослідження, а результатами чого є сформульовані дисертанткою ґрунтовні наукові висновки відповідно до кожного з розділів та загальні висновки.

Загалом такий підхід уможливив В.В. Камінській вперше обґрунтувати конкретні напрями вдосконалення норм спеціального законодавства, зокрема сформулювати положення, які спрямовані на внесення змін і доповнень щодо запровадження управлінського механізму, а саме в аспекті забезпечення примирних процедур, що пропонується реалізувати шляхом створення органу примирних процедур при Міністерстві молоді та спорту України – Колегії з примирних процедур у статусі дорадчого органу; запропонувати напрями розвитку механізмів державно-приватного партнерства у реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в Україні шляхом удосконалення організаційно-правового комплексу регулювання у частині консолідації регуляторних положень Закону України «Про фізичну культуру і спорт» і Закону України «Про державно-приватне партнерство» та за посилення спільної відповідальності влади і приватних партнерів.

Вважаємо коректним формулювання зазначених елементів наукової новизни, що відображають відмінності між уже відомими положеннями та орієнтують на результати, яких можна досягти через їх використання на практиці; їх кількість та кваліфікаційні ознаки відповідають нормативним вимогам, що ставляться до дисертацій доктора філософії.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що у процесі роботи над дисертаційним дослідженням розроблені та запропоновані напрями вдосконалення механізмів формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в Україні. Сформульовані у дослідженні теоретичні положення та конкретні пропозиції й рекомендації використовуються та можуть бути використані в організаційно-управлінському процесі органів публічної влади для

розроблення змін і доповнень у відповідні нормативно-правові акти щодо оптимізації структури та функцій державних органів управління фізичною культурою і спортом, посилення взаємодії органів публічної влади у цій сфері з урахуванням міжнародного досвіду та інтенсифікації євроінтеграційних процесів; адміністративній діяльності – для підвищення ефективності роботи з метою виявлення та вирішення проблем публічного адміністрування, пов'язаних із регулюванням суспільних відносин у сфері фізичної культури і спорту в Україні в умовах євроінтеграційних процесів; освітньому процесі – для викладання та методичного забезпечення навчальних дисциплін з метою оптимізації підготовки здобувачів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету права, публічного управління та адміністрування Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського; громадській діяльності у сфері фізичної культури та спорту – для посилення державно-приватного партнерства, оптимізації взаємодії органів публічної влади та громадських організацій спортивного спрямування в Україні в умовах євроінтеграційних процесів.

Отже, доходимо висновку, що дисертаційне дослідження Валентини Валентинівни Камінської характеризується науково вивіреною методикою побудови структури, вирішує визначений спектр дослідницьких завдань і розкриває найбільш істотні результати у процесі досягнення дослідницької мети. Це характеризує здобувачку як самостійну науковцю, що оволоділа методологією наукової діяльності та здатна до проведення самостійних наукових досліджень.

Рекомендації щодо використання результатів і висновків дисертації.

Позитивно оцінюючи як наукову, так і практичну значущість здобутих результатів дослідження, акцентуємо увагу на тому, що основні теоретико-прикладні положення можуть бути використані в освітньому процесі закладів вищої освіти України з метою підготовки фахівців за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування», а також у практичній діяльності органів публічної влади та громадських організацій спортивного спрямування.

Результати наукового пошуку В.В. Камінської можуть використовуватись з метою подальшого дослідження проблеми вдосконалення механізмів формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в Україні для розроблення освітньо-наукових та освітньо-навчальних програм, навчально-методичних посібників, методичних рекомендацій для підготовки науково-педагогічних кадрів і фахівців – публічних службовців.

Оцінка змісту дисертації, її завершеності загалом.

Дисертаційна робота В.В. Камінської є завершеним цілісним дослідженням з чіткою структурою, логічним та послідовним викладом

матеріалу. Робота написана науковим стилем, у тексті є необхідні посилання на джерела, що цитуються. Оформлення дисертації відповідає вимогам п. 6 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р.

Повнота викладення основних результатів дисертації в наукових публікаціях автора та їх оцінка.

За темою дисертаційного дослідження опубліковано 11 одноосібних наукових публікацій, що відображають основні наукові результати здобувача. З них: 3 статті у наукових фахових виданнях України з публічного управління та адміністрування (категорія Б), 1 – у наукових зарубіжних виданнях, 7 апробаційних публікацій. Матеріали дисертації пройшли необхідну апробацію, обговорювались на вітчизняних та міжнародних науково-комунікативних заходах.

Наукові праці Камінської Валентини Валентинівни відповідають п. 8 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. та повністю відображають зміст і результати дисертаційного дослідження.

Відсутність порушення академічної доброчесності.

Текст рукопису дисертації перевірено за допомогою інтернет-сервісу Unicheck (<https://unicheck.com/uk-ua>) на основі відкритих інтернет-ресурсів. За результатами перевірки ознак академічного плагіату або інших порушень академічної доброчесності не виявлено.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації.

Загалом позитивно оцінюючи наукове та практичне значення здобутих дисертанткою результатів дослідження, вважаємо за необхідне висловити деякі зауваження та побажання, врахування яких увиразнило б вищий рівень викладу наукового матеріалу.

1. Автор наголошує на тому, що науковці галузі публічного управління та адміністрування застосовують різні підходи до дослідження проблем формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту, проте, варто було б навести декілька прикладів такого різноманіття.

2. Наукове дослідження здобувачем набуло б кращого представлення, якщо б наведений у роботі статистичний матеріал було б оформлено у відповідні таблиці, діаграми, що сприяло б кращому наочному сприйняттю викладеного матеріалу.

3. Практичну цінність роботи підвищили б авторські розробки щодо можливості впровадження запропонованих змін у законодавство, якщо б ці положення набули вигляду конкретних законопроектів чи інших проектів нормативно-правових актів.

Водночас вважаємо, що висловлені зауваження та побажання є дискусійними та не знижують загальної позитивної оцінки дослідження.

Висновки.

Отже, представлена до захисту дисертаційна робота Валентини Валентинівни Камінської «Механізми формування та реалізації державної політики у сфері фізичної культури і спорту в Україні», що подана на здобуття наукового ступеня за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування» є цілісною, самостійно виконаною, завершеною науковою працею; містить нові, раніше не захищені, науково обґрунтовані результати та висновки, спрямовані на вирішення актуальних завдань теорії та практики державного управління та місцевого самоврядування у зазначеній сфері.

Дисертаційна робота відповідає наказу МОН України № 40 «Про затвердження вимог до оформлення дисертації» від 12.01.2017 р. (зі змінами) та «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44.

З урахуванням викладеного вище, вважаю, що Валентина Валентинівна Камінська заслуговує на присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Офіційний опонент:

доктор наук з державного управління,
професор, в. о. ректора Львівського
національного університету
ветеринарної медицини та
біотехнологій ім. С. З. Гжицького

І. О. Парубчак